



PEST, I. félv.

2. szám.

Január 9. 1868.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31. A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél- félvételért 1 frt., tíz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt., a Szent-István-Társulat igazgatóságához kérjük intézteni, évre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr. ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítottatik.

## Jeszeniezei báró Jankovics Vincze.

Napjainkban, midőn a közönséges keresztény anyaszentegyház úgy ezredéves intézményeiben, mint újabbkori vívmányaiban nem csak bevallott és elfogult ellenei, de saját fiai által is csaknem világszerte és pedig keményen ostromoltatik: megnyugtató erkölcsi elégtétel lelkesíti az Isten ügyéért hevülő kebleket, valahányszor egy tiszta katolikus gondolkozásu, főkelt érzelmű, hősiessé elszántsággal bíró — egyébként bármily nemzetiségű hazafi vonja magára nyilvános föllépése által a közfigyelmet.

Micsoda világműveltség, minő vallási meggyőződés volna az, mely a ház küszöbén nem akarna tulterjeszkedni, mely magába zárkóznék, mint a kincseit féltő fősvény, kit a jótétemények magas érzete nem képes a köznapiság kódén fölülemelni!

Nem az által győztes meg századokon keresztül mindannyiszor legnagyobb ellenségeit a katholicismus, hogy isteni szerzője példájára közössé tette magát a világon, nem tartva meg saját számára semmit, a mire az emberi-nemnek szüksége lehetett, úgy szellem-erkölcsi, mint anyagi tekintetben, kész lévén magát szülötteiért tartalék nél-

kül fölláldozni, csakhogy elveihez híven üdvözíthessen minden embert. Azért nemzett a kath. hit minden időben világra szóló jellemű nagy férfiakat, mivel sohasem kötötte jövőjét s teendői körét sem a nemzetiség,

sem a politikai kormányforma változó fogalmaihoz, melyek sokszor egyesek, vagy egymással ellenlázó pártok szűkkeblűségén s szenvedélyein törnek meg. Azért nevezi magát ősi joggal egy- szent-, apostoli- és közönséges hitvallásnak, mert a szabad vizsgálat elvét csak az észszerűség korlátai közt kívánta megőrizni, nem pedig minden egyes gyarló önkényétől föltételezni. Azért vallja a tekintély szükségét, mert nem akar a vélemények végtelen ürben elveszni. Azért dicsekszik a világon fölmerült minden vallási felekezetek közt kétezredéves nagyléte emlékeivel, melyeket korunk szájhősei le akarnak rombolni, szenvedélyes göggel hirdet-

vén, hogy a mi egyszer a féktelenség által meg van fertőztetve erőszakosan, annak már nincs többé élethivatása, az már erkölcsi megüszint lenni!?! Holvát a józan fölfogás szerint minden nagyság, minden szentség akkor tűnöklik legfényesebben: midőn a bitor-



lök körmei közül kibontakozván, még friss sebhelyeit mutatja, melyeket azért szenved, mert nem akart a ragadozó farkasokkal versenyt orlítani, nem akarta a tömeget félrevezetni.

Ugyanis végső elemzésében minden oda vihető vissza, a honnan az igazság ered. És bátran el lehet mondani, hogy a vélemények hullámvászában mindenkor a végeredmény lebegjen szemünk előtt, mely mindenek előtt az Isten dicsősége keresztény fölfogásunk szerint, és az emberi-nem fűdve. E kettő egymást kiegészíti, úgy, hogy azonnal megzavarodnak társadalmi állásunk fogalmait, a mint e kettőt egymással föleseljük. Mert van Isten, kitől függünk, van abszolút tekintély fejjünk fölött, melynek nevében engedelmségre hajlunk, készek levén magunkat meg is tagadni, készen levén a törvényt beteljesíteni, hogy a közjő ne szenvedjen. Sohasem volt emberi jog az isteni jog árán. Magának az üdvösségnek sínesen értelme, ha azt jó eslekedeteink jutalmául az Istentől nem származtatjuk. Az ember önmagának se nem istene, se nem végcélja. Hanem fájdalom! a világ mindinkább veszti katolikus vallási és hazafiúi öntudatát. Socialis állapotainak már is sejtetik velünk a végveszélyt, mely felé sebes rohamban haladunk.

Annál megnyugtatóbb s fölmagasztalóbb a hű katolikusokra nézve, midőn a rokonszeretet után epedő, tántoríthatlan vallási öntudat jelentékenyebb műveit látják. Ki ne tudná azt, hogy a kereszténység kezdetétől fogva a római pápák üdvös befolyása által lettek legnagyobbbrészt a népek önálló nemzetekké, a világ polgárisult birodalomná, a keresztény századok a humanismus ugyanannyi nagyszerű emlékeivé, és az ember valódi emberré a történelemben. Ki ne tudná azt, hogy a kath. közönséges egyház egyetemes befolyása katolikus öntudatot teremtett a földszínen, mely sok századon keresztül mai napig, mondjuk ki: „a világ végeig” mint atlas tartja egyensúlyban az egész erkölcsi világot ... míg a szabadságnak balulértelmezése, erőszakos elferdítése széttepte az összetartó szellemi kapesokat, melyeknek kulcsát a lelkismeret egyesítése által egyedül Krisztus Jézus földi helytartója tartja kezeiben — Istentől nyert apostoli hatalommal és erélyvel. Az események mindennap jobban és jobban kényszerítenek annak őszinte bevallására, miszerint akkor hatotta át az önfentartás eszméje legvilágosabban a közös emberiséget, midőn az Isten örök céljainak fogantatására ily szellemi egyesülést, ily egyetértést hozott soraiban létre. Csak is akkor ölelkezhetett ég és föld egymással legbensőbbben, midőn az ember nem keblén ily egyetemes öntudat, az örök élet öntudata megfogamzott, midőn az embert a közös sors érdekli, midőn a boldogságnak csak ezen egy magyarázatát ismerék: „Szeresd az Istent mint legfőbb jót mindenek fölött önmagáért; szeresd embertársadat mint magadat az Istenért teljes szivedből, elméd- és minden erődből.” Itt voltak egyesülve az emberi szív összes dobbanásai. Ez volt ama fényesomó, melyről a népek és nemzetek boldogsága kölcsönösen visszasugárzott. — Nem megdöbbenő-e, ha azon gondolat támad az ember lelkében, hogy míg egyenlő szabályokon nyugvó távirtdai vonalak kötik össze külsőleg a világ érdekeit:

addig a szellemi kötelékek mindegyre tágulnak, s végre az ember elszakítatik az égtől, a szellemi rokonság középpontjától, hova lecsillapíthatlan vágyai vonják! Ez volna korunk egyik epochális ellenmondása, mely a társadalmat fenekestől fölforgatja.

Szívrepesztő látványoktól már úgy is hemzseg a világ. Ki akarhatná azokat a roskadó ház alapfalainak szétbontásaival még nagyobbítani? Ime! nézzétek és riadjatok vissza a herostratusi munkától, mily életteltjes, mily vonzó, nyájas arcok mutatkoznak a recsegő ablakoknál! Azokat sem fogjuk-e megkimélni? Tehát be fog teljesedni, hogy „az igazakért sem fognak megrovidítottatni a végromlás napjai?” Tehát az ártatlanok sem nyomnak többet a fölrugott mérlegen, mint a pokolralalók? ... Nem esünk kétségbe, míg fölemelt fejjel s lángoló szívvel mondhatjuk egymásnak, hogy „sokan vannak választotta k.” kik közé kath. hazafiúi büszkeséggel sorozzuk magyar születésű nemes jeszeniczei Jankovics Vinczét marimontii bárót Franciaországból Lotharingiának de la Meurthe megyéjéből; azon keveseknek jutott szerenese fiát, azon isteni Gondviselés által szemlátomást fölkarolt férfit a maga nemében, kinek szép lelkéből a főnőbb alázattal leirt bevezetés sorait olvasni szerenések voltunk. — Tavaly épen ilyenkor megismertettünk olvasó-közönségünkkel egyet a legboldogabb magyar anyák s honleányok közül — Hajnaldné asszonyt, most a legboldogabb fiun a sor, a mennyiben t. i. az élő szülők s gyermekek boldogsága el nem választható.

Jankovics Vincze, öregebb jeszeniczei Jankovics Vincze érdemesült főtörvész, m. kir. tanácsos, nógrádmegyei földbirtokos és Molnár Zsófia asszony elsőszülött fia, világot látott Duna-Pentelén Fehérvármegyében 1820-ik évi márc. 22-én. Virgoncz, eleven gyermek volt, megáldva a testi szépség minden kellékével, melyet mai napig állandóan megtartott. Elemi tanéveit Galábocon az ősilakban, középtanodai pályáját pedig a két nyelvészaki első osztály kivételével, melyeket Selmeczen és Besztercebányán végzett, a bülesészeti tanfolyammal együtt Pesten fejezte be 1837-ben. Mindezen tanosztályokban elválhatlan pályatársa volt Jankovics György testvéröccese, ki 1821-ki febr. 22-én született Pesten, hol atyjok kir. táblai ügyész volt.

A kitünő gyermekei jövőjét sejtő atyáról meg kell itt jegyeznünk, miszerint velök tanuló korukban beutazta Europa legműveltebb országait s francia, Jankovics rokonával majd Olaszországban, majd a baadeni fürdőben, majd ismét Schweiczban, különösen Freiburgban tartott Vincze fia jövőjére kiható, de az atyai szív küzdelmei által sokáig föltartóztatott összejöveteleket. Hogy a családi viszonyt annál szorosabb kapes fűzze össze, fiainak francia nyelvmesterétől ő is megtanulta a diplomatiái világnyelvet legrövidebb idő alatt, melyen ezentul már a deák helyett levelezéseit is folytató.

A tizenhét éves ifju Vincze még ugyanazon év folytán, 1837-ki szeptemberben elvált szeretett testvérpályatársa, szülői- és hazától is, örökösül fogadván őt a jeszeniczei Jankovicsok családjának főnőbb említett, Franciaországba honosult őse, Szaniszló Antal báró, a

becsületrend lovagja, megyei főnök stb. kinek nagyreményű egyetlen fia Anzelm-Szaniszló 1830-ki január 22-én mint „lieutenant de louveterie“ a kártékony állatok kiirtására alakult egyet főnöke — véletlenül elsült fegyverének golyója térdeit elhordván, legvirulóbb ifjúságában halt meg, míg maga az öreg báró, ki mint a családi krónika mondja: bars megyei Szklenő helységben született, Jankovics József és Krotunszka lengyel grófnő, lengyel király Lescinszky Szaniszló közeli rokonának fia (szül. 1763. júl. 7. Lotharingiának Luneville városában), csak 1847-ki jun. 6-án hunyt el Versaillesban 84 éves korában; neje pedig Falconet Mária-Lucia báróné 1866-ban 87 éves korában. Ezen szent-ézelmi hölgy ajtatos adakozásait valódi hálás emlékek őrzik, míg a hála az emberi szívnek elismert nemes érzelmé lesz. A sok közül itt közbejéve legyen elég csak egyet fölemlíteni, mely a magyarhoni Jankovicsokat is érdekli. Midőn Jankovics György legutóbb a n. m. magyar királyi Helytartótanács alelnöke, kitől a mostani gróf miniszterelnök önmaga, saját szavai szerint, midőn a hivatalt átvevé, hazafiúi vérző szívvel bucsuzott el, Vinczének testvére 1848-ban mennyegzőjét tartá, az öreg baronesse tízezer pengő forintot küldött neki nászajándéknak — aranyban. Ezen egy tételszámból is lehet következtetni, mily vagyonban örökösödött Jankovics mint francia vicomte, jelenleg Mari-mont-nak örökös ura, Vaulchier Ludovika marquisső példányférje, s Marie és Szaniszló gyermekeinek boldog atya, személyes oktatója s nevelője. Jogosult e szerint azon reményünk, hogy a nagyra termett ifju Jankovics Szaniszló, mint adoptált lengyel királyi vérből magyar atya-s francia anyától származott nemes ivadék három virágzó lovagias nemzet előszeretében s egymást az erkölcsi újjászületés által kölcsönösen támogató s kiegészítő rokonságban fogja megpillantani férfikorát. Magyar hazafiúi önérettel alkalmazhatjuk itt azon szójátékot, mely e családi nagybecsű viszonyt Marinont várkastély birtokában, azaz: egy Isten szíve szerint kötött „mariage“-ban egyesíti. Nem buzdul-e itt föl egy jobb jövő kilátásain epedve csüggő magyar kath. honfisziv, midőn az isteni gondviselés titkos művei fölött magában elmereng s fölmagasztaltatva szemléli a csekélyeknek látszó indokok messzire kiható eredményeit egyesek és nemzetek élettörténetében? Nem hevülünk-e, midőn a szétszórt romok közt is némi csiréit födözzük föl a biztos föltámadás lehetőségének; midőn egy lesújtott nemzet töredékeiből távoli világgrészekben látjuk kidomborodni az Isteni ujjával vezetett munkában észrevétlenül küzdők nagyszerű alakjait? Confundantur et recedant omnes pygmaei!

Tíz évvel ezelőtt 1857-ben élete párjával együtt látogató meg Jankovics báró hazáját és szülőit, annyi időt töltvén itt, hogy a kikkel csak érintkeztek, minden társas-körben bő alkalom nyílt előtök franciaországi magas kath. szellemök megismertetésére. Azonévi „Családi Lapjaink.“ (1857 II. 220, 352, 363. l.) örökre fentartják a „francia hölgy“ bájos emlékezetét. Engedjünk magunknak egy kis alkalomszerű visszapillantást. „Még maig sem sikerült a kor hatásdus szellemének tisztultabb irányeszmék hatalmával tultenni magát azon előítéleten, mely a nőnevelésre hosszan siratott idők

átkával nehezül. Mi könnyebb, mint sokféle ágazó utak között eltévedni, és mi veszélyesebb, mint a tévely? A nő szívére hamar fölkúsznak az élet fölmengetett ábrándjai, melyeket a regényolvasás megtestesít. Így történik azután, hogy a mely nő kisebb korában elmeél- és szívjószágára nézve fényes reménnyel tölté el a józan figyelmezőt: az élet későbbi útjain a lélkére nyomuló ál-okok csoportjától megvakulva, szánandó teremtménnyé lesz; sőt azokra, kik elég szerencsétlenek a közélet folytán hozzá szorosb kötelekek közt tartozni, valódi életátok. Ellenben, kinek már bölesője fölé az igaz boldogító vallásosság szelid árnya borul, hogy már mint kised mérsékelve örüljön a feléje derengő világnak; és nem mint a légy, mely nekiszáll a lángnak s lepörköli szárnyát; kinek gyermekkorán egy örök változatos imadalomban lebeg a jó nevelés áldásoskja; kit az erény szeplőtlen tudata emel ki a növelde poros padjai közül, s mint a fészkekből először kiröpült galamb cresszedik tiszta légtben biztos karok közé, melyek föntartják, védik: itt már az erős alapon, ha megis rendül a szelvészben olyankor a köszál, egykönnyen le nem dől. Az egyszerű Jézus-Mária-képe mellén, vagy a kereszt jele, melyet sűrű könyei közt irt homlokára az anyai kéz, képesek őt minden körülményekben arra figyelmeztetni: hogyha a szívből az ártatlanság, arczáról a szűz szemérem tova száll, megmarad ugyan a fészkek üresen, a rózsza virág illat nélkül, a gyümölcs izetlen“ (u. o.). — Ily gondolkozásu s magas műveltségű leányt vett nőül Jankovics Vincze 1846-ban Déchauxból Franche-comte tartományból Doubs departement-ban, ki családanyai erényeinek szent életre törekvő ihleteivel világosítja meg a polgári házasság után sovárgó nők veszélyes álláspontját, melyet nem annyira a vallás-erkölcsi biztosítékok, mint inkább a községi elüljáróság előtt kötött írásbeli szerződések födöznek a leggyöngédebb viszony, a legmagasb értelmű szeretet gyalázatára, mint bármely vásári alkut, melyben a pénz, s ismét csak a pénz képezi az elkerülhetlen ovakodás tárgyát. Kell lenni, s van is a kath. nők jellemében megállapodás, mely eltörülhetlen bélyegeül vehető a nő egész kedélyvilágának még akkor is, ha netalán a külszín csalni akar. Ily megállapodás az, midőn a nő, érje szerencse, érje veszély, esküdjék bár erénye ellen össze a pokol minden erejével, gyermeksege idejétől hiven megőrzött vallásos szokásaitól el nem távozik; s bármily körre legyen is szorítva, ezen vele született, s vele sirba hanyatló vallásos szerelem nyilatkozása, melyet az anyaszentegyház minden időben a legszivrehatóbb ünnepegylyel szentesített: ő e kis körben is él és szíve magas dobbanásaival engedi betölteni azon ürt, mely előtte folyvást visszakongó rémületes mélységgé alakulna s föjtő büzt hányna kígyomrából tiszta lelkismetére, ha azon térről, melyen ő előtte már annyi ezerezen vityák ki a mennyei örömökbe ragadó üdv koszoruját, bármily körülmények között letévedne. Azért ilyen nő szívvilágával mindenütt otthon van; mert vallásos nevelése határozó mozzanatait mindenütt magával hordja, s így a tudományt is, melynek apadhatlan forrásából új erőt merit.

Ilyen szellemtől áthatott nő oldala mellett bizonyosan a férj is átszellemtől s nagy dolgok végrehajtá-

sára érzi magát hivatva embertársai között. — Tisztelt hazánkfiának e szerint igazán az evangéliomi legjobb rész jutott, mert elmondhatja magáról mint két hazának részvevő polgára, midőn itt közös tiszteletnek örvendő agg szülői várják, ott pedig saját körében a legkedvesebb család környezé: hogy boldogságából semmi sem hiányzik. Mert szereti az Istent mindenk fölé: szereti annak egyházát fiúi hűséggel, ragaszkodik a római pápához hagyományos kegyelettel. — Példásan gyakorolja vallásos köteleit, adakozik szent célokra, elősegíti a társulati érdekeket: egy szóval, mert testestől lelkestől katolikus főúr, kinek keblét mindazáltal a legmélyebb alázat, a legtisztább szerénység lakja, mely őt valódi nagy embernek, nagy katolikusnak bizonyítja: mire a francziának ezen talpraesett kitétele van: „L'homme comme il faut.“ — Mikép értékesíti a vele bőmértékben közölt istenáldást, kitétszik még a következőkből.

Miután tanulmányait Franciaországban korát megillető önállósággal befejezte, egyszersmind szakmát választott magának a magasb művészek csarnokaiban, kiképezvén szellemi tehetségét a festészetben, melynek, mint e nemben közrebocsátott műbirálatai s önállóan is megjelent kritikái munkái, melyek a francia lapokban eléggé méltányoltattak, s kevesebben itthon is ismerjük, tanusítják, nem csak műkedvelője, hanem igazi műtése s avatott mestere, ő maga is pályásván többször a nagy világmű-kiállításokon saját szerzeményeivel, melyeknek mindegyikén vagy a religió magas lélekemelő fönsége, vagy az emberi kegyelet szívhez szóló kenete ömlik el. A művész ugyan is, mint szokás mondani, lelkét festi a vászonra, érzelmeit metszi ki a szobrokon, imáit zengi a zenében; s ezeknek igazság szerint viszhangzani kell magának a főkelt lelkü művésznek egész életében: máskép minden alkotott szépségei mellett ő erkölcsi kontár marad. Ily kirívó ellenmondások megszüntetésére egy jó hitelű szaklapot alapított, mely husz év óta virágzik, s melyben ő maga a keresztény aesthetika kezelője.

Jankovics báró művészi befolyását s törekvéseit tizenhét év óta folyvást oda irányozza új hazájában, hol annyi a kitűnő, annyi az ugynevezett remek, mit az emberek csodálataikkal halmoznak el: hogy saját vallomása szerint megkeresztelni segítse a pogányságra fajult művészeti szellemet, mely jóra rosra egyformán érvényesítheti magát: s a mint hódíthat örök szépségeivel, az isteni igazság kifejezéseivel, az isteni igazság kifejezéseivel: úgy rombolhat is az erkölestelenség látványai s képleteivel, melyeknek ellensúlyozása minden hivatott művésznek szent kötelessége.

Mari-mont Labourdomais községhez van kebeleztve, hanem az ő családja várkapolna, mely nem csak a körülé messze elterülő földbirtok mostani urának műzlesztését hirdeti, de az egykor oly dicső lengyel királyság kies-ereklyéiben is gazdag: a kies halom magaslatáról még fényesebb multat s talán reményteljes jövőt is rajzol szent árnyaival a gyönyörű tájképre.

Legutóbb tett hazafiúi látogatása a közel mult oct. és november hónapokra esett, midőn nálunk minden öntudatos kath. körben a vallás-és közoktatási miniszter báró Eötvös József ur ő nmlga által mély előrelátással kezdeményezett „népnevelési egyetek s kath. érdekeink legezlszerűbb megvédése“ fölélt folyt az eszmese. „Hát Magyarországon nem érdeklődik minden katolikus a népnevelés, a kath. önállóság s függetlenség iránt ugy, mint Franciaországban? Mozogni, agitálni, tenni kell; minden szabad és tisztességes utat módot fölhasználni a közérdek iránti ügyszeretet föllekesítésére.“ „Nagy eredmények csak ott születnek, a hol összetett vállak tartják a frigszekeányt.“ „Kölcsönös érintkezés, közrehatás, erélyes nyilatkozatok, tudományos készütségünk mérlegbevetése, rendíthetetlen bátorság s kitartás a fölkarolt jó ügy melletti apostolkodásban mindennapi imáink tárgya — az Isten kegyelme által.“ — „Az ellenhatás sehol sem fog hiányozni; de ez olyan mint hurnak a feszítés, máskép nem adna hangot stb.“

Nem folytatjuk tovább, hanem a fölsohajtást, melylyel a magyar-francia főúr egyik jelesebb költőnkől idézve, a határszálen köszönté szülőföldét bucsuképen, ide iktatjuk:

„Hő szív s földi boldogság sajátom,  
A szerencse ezzel álda meg;  
Van hazám, van érzeménvilágom,  
De fölötte gyász boru lebeg.  
S égi fény kevés mosoly le rája,  
Hogy derülne zordon éjszakája.“

Mi pedig azt küldjük neki arezképével vissza testvéri üdvözlétül, hogy olyan érzületü hazafiak, mint ő méltga, csakhamar visszavarázsolnák hazánk egére a kellemes derüfényt. Ébredjünk föl valahára, hogy szenteseges atyánk IX. Pius pápa szerint „a kath. öntudat ereje s világossága egykor elüzze a tévelyek homályát, mely az elméket borítja; hogy mindenütt szétáraszsa üdvhozó fényét s az emberek Isten kegyelmével fölismerjék az igazság ösvényét, melyen Isten országa felé biztosan haladjanak!“

Sántha Mihály.

## Es z t e r.

— Bibliái történet. —

I.

Rémes vészmadarak, repülő futárok  
Zúgták be Perzsiát, hogy: „Halál reájok,  
Halál a zsidókra a gaz lizitókra;  
Üzeni a király és főkormányzója!“

Borzadva kérdezek Izrael vénei:  
„Mért haljunk meg?“ ... Ámde nem bírták érteni,  
Csak egy Markódeus nevű fogta ezt fel  
S annak gyámleánya, a királyné — Es z t e r.

Ámán, a kormányzó nyíltan azt kívánta,  
Hogy térdreboruljon előtte, ki látta.  
Ámde Markodeus — híve Jehovának —  
Gőgös embert nem vall, nem ismer urának.

„Megállj koldus zsidó, majd megtanítalak!”  
Ekkép dűlfül Ámán, s a királyhoz szalad.  
Hízog, ármánykodik, győz... A király beszél:  
„Veszzen hát, a halál rá, a ki ellenünk kél!”

## II.

A svér, a fejdelem erősféjt vala;  
Határzata kőszirt, mint bástyái fala.  
Bőszült elefántot megszelidít bárány,  
De az ő kegyének nem volt nyit a zárán.

Ki lesz hát vakmerő leverni a zárat?  
Ki törí majd ketté törét a halálnak?  
Senki, senki! Oh ég! Hallod Adonai,  
Ártatlanul kell itt a vérnek omlani! —

Tart a siralomnak gy szba borult éje...  
De im egy csillag kél, gyönyörű a jénye:  
Egy csillag, egy eszme, Eszternek agyában,  
Ki éjet, napot tölt népeért imában.

Ah ima! valóban te mindenható vagy:  
Goliáthot győzesz, legyen bár még oly nagy,  
Holofernes fejét. Szennakerib hadát,  
Leölöd, levágod Asztarótot magát!

## III.

A terv készen vala. A bűbáj kecsével,  
E szüz hatalommal a terembe lépdel.

Trónon ül a király, feléje tart, igéz...  
„Oh mi szép vagy Eszter! így fogadja — mit kérsz?”

Megesókolá ekkor a jogarát Eszter,  
S mint mikor az illat bimbócskát repeszt fel,  
Igy nyitá meg ajkát, esábmolylyal élve:  
„Királyom! jőj hozzám Ámánal ebédre.”

## IV.

Tetszett a királynak a lakoma szörnyen:  
Odadná e perezért birodalmát könnyen.  
De még Ámának sines szívében több ohaj:  
Gőgjének üszkére most ömlik az olaj...

„Királynöm! szeretlek, szolt most a fejdelem —  
Kérj tőlem, megadom, kérj akármi kelljen!”  
„Ha kedvet találtam előtted királyom:  
Könyörülj népe men, én csak ezt kívánom.

Mert el van árulva, igaztalan a vád:  
Ámán itt a gonosz, ő érdemel halált!”  
Beszélne még tovább, de nem bír már, zokog...  
Ámán földre esett. Asvér eltávozott.

\* \* \*

Egy órával később durva, izmos szolgák  
Ámánt a palota-udvarra vonsozták.  
Mardokeusra várt itt egy akasztófa,  
Ámán állítatá, s maga függ le róla!

Répásy János.

## Városi levelek a falusi atyafiakhoz.

## II.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Nagy örömmel hallottam ker. atyámfiai, hogy a multkor hozzátok intézett levelemet szívesen fogadtátok, és hogy összegyűlkezve János bátyánk hajlékában együtt elolvastátok. Ha így kaptok az én írásomon, szívesen előveszem a pennámat, hogy ismét írjak nektek: mert tudom, hogy rátok fér az oktatás, és azután, ha egyetmást tudni akartok, jobb ha igazszívű atyátokfiától halljátok meg azt, mint valami idegentől, habár ez a mi Katholikus Néplapunk nem is híreszteli magát oly tele szájjal népboldogítóknak, mint sok más lármás, ki csak azért dicsékszik felvilágosodottsággal, népboldogítással, hogy a szegény tapasztalatlan népnek tele beszélje fejét holmi veszedelmes és rossz tanácsokkal. Azért nem kell ám okos embernek minden szót elhinni, akármiylen mézes-mázos legyen is az, sem szentnek tartani mind azt, a mi nyomatva van; mert a rossz emberek is csinálnak könyvet, melyet tűzbe kell dobni, nem pedig pénzt adni érte; azután még sok nagyszáju ujságot is nyomtatnak, a melyből csak rosztat tanul a szegény ember.

Azért atyámfiai, kötve higyeetek a komának, és ne kapjatok olyan ujságon vagy könyveken, akármiint komendálják is, melyekről nem tudjátok, méreg van-e bennök, vagy egészséges táplálék.

Ha ujságot akartok olvasni, a mi jó báziparátunkat, a Kath. Néplapot vegyétek elő, ennek nem valljátok kárát. Hanem egy füst alatt meg is pirongatlak benneteket azért, hogy azt az egy pár garast sajnáljátok, a melybe ez az ujság kertülne esztendőn át.

Ne is mondja nekem senki, hogy sok a szükség, kevés a pénz; mert minden faluban találkozik egypár oly jómódu gazda, a ki e költségbe nem halna bele. És ha csak ketten jártnak is minden helységben ezen jó ujságot, és e két helyen az atyafiak vasárnaponkint összegyűlve együtt olvasnák az ujságot, mennyi sok szép tanulságot nyerne ebből a falu népe!

A világ naponkint okosodik, ha mi nem igyekszünk a világgal haladni, elmaradunk és kárát valljuk.

Hát az nem telnék ki töletek, hogy ha van minden faluban egyenkint 50 krt teunetek össze, és beállnatok a Szent-István-Társulat tagjai közé? mely nagyhasznu társulat évenkint 3 ft 15 krért aunyi könyvet adna, hogy csak győznének olvasni. — Az ekkint nyerendő könyvek az iskolai könyvtár tulajdonává válnának, és néhány év alatt takaros könyvtár lenne a faluban, melynek még unokáitok is hasznát vennék. Mindez igen könnyen kivihető lenne, csak akarat kell hozzá. Majd ha a népnevelési egyletek nálatok is megalakulnak, hiszem, hogy az egylet

tagjai között találkozni fognak oly lelkes népbarátok, kik a nép nevelése- és oktatására szívesen áldoznak néhány garast, és minden helység beáll a Szent-István-Társulat tagjai közé, melynek élén buzgó főpapok és főurak állanak, hogy a népet jó könyvekkel lássák el, és megóvják a rossz könyvektől.

Hiába atyámiai, az egyesülésben van az erő; ha valami nagy és üdvös célt akarunk elérni, egyesülnünk kell, mert a mit egyesek nem bírnak meg, azt ezek könnyen elbírik.

Lám ott a példa az Oltáregyletben, egy herezeg sem bírta azt megtenni, a mit ez egyesített erővel évenként megtesz. A múlt 1867-dik évben is 136 szegény templomot örvendeztetett meg ajándékaival, és ez így megy esztendőről esztendőre. Hány ezer buzgó lélek örvendez, midőn látja, hogy azon néhány krajezáért, melyet az Oltáregylet elzajra ad, mennyire emeltetik az isteni-tisztelet fénye; hát még mily becses a jámbor lelkek előtt a lelki haszon!

Azért édes atyámiai, hallgassatok a jó szóra, és irassátok be magatokat az Oltáregylet tagjai közé, hiszen ugyanis vannak közöttetek már néhányan, kik a Szent-László-Társulat tagjai, noha lehetnének többen is. Ezekkel összefogva, és még több új tagokat szerezve, mutassatok példát a szomszéd falu népeinek is a jóban.

Mert atyámiai! minden tért el kell foglalnunk, ha boldogulni akarunk. Ne is mondja nekem azt senki is, hogy nem győzi a szegény ember költséggel, mert ezt a költséget az utolsó zsellér ember is kiteremtheti esztendőt át. Nem pusztult el még senki azért, mert alamizsnát adott, hanem azért igenis, mert a jótól sajnálta a költséget, a rosszra pedig szórta.

Hát ha még élhetősebbek volnánk, mint most vagyunk; de mikor azt látjuk, hogy az élelmes zsidó szedi el orrunk elül a hasznót.

Ne is haragudjatok atyámiai az igaz mondásért, mert el kell ismernünk, hogy tanulunk, iparkodunk, igyekeznünk kell, hogy megélhessünk a mai világban, e mellett egyetértünk, és ügyünkben bajunkban atyafiságosan segíteni egymást, mint ezt a zsidók teszik, de meg is látszik rajtuk, hogy boldogulnak.

Eddig irigy szemmel néztük gyarapodásukat, hát még ezentul mit eszálunk, ha majd azt látjuk, hogy az országgyűlés a magyar emberrel egyforma just adott a zsidóknak, és ezentul lehet belőlök bíró, prokátor, szolgabíró, alispán, szóval minden; akkor mondja majd sok ember, hogy biz ez felfordult világ, ha

már a zsidókból lesznek uraink. — Pedig jobban tennénk, ha sopánkodás helyett mi is igyekeznénk. — Kaparj kurta, neked is lesz.

Azután taníttassuk a gyermekeket, azokból is lehet minden; de mikor a magyar ember még most sem éri fel eszével, hogy azért van minden faluban iskola, hogy gyermekét oda küldje tanulás végett, és ne fogja el minden esekélyiségért az iskolától, mert így misem lesz belőle.

Ennek atyámiai másképp kell lenni ezentul; ha gyermekeiteket nem taníttatjátok, világesufjává lesznek, mert jövőre még nehezebb lesz megélnie a tanulatlan embernek, mint eddig is volt; és ha eddig is vétkeztek a szülők, ha gyermekeiket nem iskoláztatták, jövőre még nagyobb vétet követnek el.

Sok a mi bajunk, mit jóvá kell tennünk. Ott a sok vad-házasság, mire szegény rágonolni becsületes embernek. Tizenöt husz esztendővel ezelőtt kisöprülték volna az ilyeket a faluból, most meg föl sem veszik. Majd e bajon is lesz segítve azon üdvös rendelete által a m. ministeriumnak, melyet nem rég adott ki; mely abból áll: hogy ezentul minden szabadságos és reservista katona, ki katonai sorban 3 évet eltöltött, és hazabocsátották, minden további czeremonia és irkafirka nélkül megházassodhatik, csak a plebánosánál kell magát jelentenie.

Már ennél jobb rendeletet nem adhatott volna ki a magyar ministerium, mert szegény gyalázat volt már látni azt a sok rendtelenséget, melyet a szabadságos katonák országszerte műveltek. Hazajöttek szabadsággal, és itthon koresoskodtak, mivel a katonai törvény nem engedte meg nekik a házasságot, vagy csak sok utánjárás mellett és költséggel. Összeálltak tehát bagó-hitre, és e csúf élet annyira fölkapott már, hogy becsületes ember gyermeke sem szegyenlette magát így, hit nélkül élni, mi az erkölesiségre és becsületes családi életre végtelenül káros volt.

Ezentul csak a czondrák és rozszak lesznek ily gyalázatos életben, a becsületes embernek ki sem áll utjában, hogy becsületes ember gyermekével törvényes házasságra lépjen, és Isten ember előtt kedves, tisztességes életet éljen.

A ki a bagó hitet többre becsüli a házáséletnél, azt ki kell tiltani a faluból, hogy ne legyen senkinek gyalázatára és botránkozására.

Itt a farsang, végezketi sorát mindenki, a ki a jót akarja. Hiszem, hogy nálatok is lesz sok lakodalom, melyre vig kedvet, és tisztességes mulatást kívánva, Isten oltalmába ajánlak benneteket. Szíves atyátokfia

Gy. A.

## G y é m á n t - v o n á s o k

### IX. Pius szentséges atyánk életéből.

(Mastai, mint pápa.)

IX. Pius szentséges atyánk megválasztásának történetét épen legérdekesb forduló pontjában szakítottuk meg. Hallottuk, hogy Mastai bíbornok saját nevét huszónhétzer volt kénytelen a szavatatszedés alkalmával kikiáltani.

Mig Mastai neve mindinkább tündökölni kezdett: „A legnagyobb türelmetlenség uralkodott Rómában, mondja Saint-Hermel. A felvilágosult osztály feszült figyelemmel nézte, mint kapnak fel, ejtenek el ismét egy-egy nevet. A diplomaiati testület tudományos s ravasz kíváncsisággal készült találgatni a leendő kormány befolyását, s e szerint készíté csata-terveit. Végre ide járult a nép tudványa, várva, kijleszen főpásztor, fejedelme. A római papság két nap egymásután vonult nagy körme-

netben az apostolok templomából a Quirinálba, hogy a körszéki tanácsokhoz (rotae auditores) e nagy-jelentőségű kérdést intézze: „Van-e pápánk?“

Már másodszer tért vissza a körmenet énekelve a „Jőj el Szentlélek Ur Istent“ annak jeléül, hogy a bíbornokok gyülekezeteinek csakugyan nagy szüksége van a Szentlélek segítségére s megvilágosítására.

A szavazat-jegyek harmadizben is elégettettek, s a nép harmadszor is összejött a Quirinál-palota előtti téren, s látta, mint emelkedik fel a Paulina-kápolna fölött ismét egy kis lángoszlop, jelentve, hogy a szavazat ujjolag semmi, s hogy Isten elrejtett akarata még nem lőn kijelentve.

A nyilvános türelmetlenség óránként növekedett. Nem tudom, minő bizonytalan érzet fogta el általában a kedélyeket; mindnyájan érezték azonban, hogy a választás közeleg.

„A ma esti szavazat lesz az utolsó“ mondá néhány hang, és a nép esegve adta magát át e reménynek.

Nem is csalatkozott: három óraker megnyílt a negyedik szavazat. A záresarnokban már a legnagyobb nyughatatlanság uralkodott. Sokkal ünnepélyesebb csend állott most be, mint az előbbi szent eszelekvényeknél, s szent főelem fogta el a szívet: a szent collegium minden tagja érzé az isteni akarat erejét, mely is most már nyilatkozott választotta mellett.

Valamint előbb, ugy az ílés most is a „Jő el Szentlélek Ur Isten-nel“ kezdődött. Aztán a szavazatok írásához fogtak, bele ereszték azokat a szavazat-tartó kehelybe. Aztán a gyenkélkedő bibornokok szavazatai szedettek össze s egyesítették az előbbiekkal; a szavazás tökéletes volt, s most a szavazatok nyilvánítása következék.

E pillanatban a magas gyülekezet ünnepélyes tartása egészen magasztossá lön. Köröskörül minden szem az Isten titkána elrejtő kehelyére volt függesztve, s aztán... Mastaira.

Ö ugyanis a szavazati asztalnál állott, hova is sorsa helyezé; mellette a két másik szavazatszedő bibornok foglalt helyet: az egyiknek tiszte volt a szavazatokat kikiáltás végett neki nyújtani; a másik pedig hitelesíté s beírta azokat.

Elfogult halványosság terült el arcán, a reggeli kísérlet eredménye félelmesen hatott szerénységére; s jöllehet forró imában tölté el a két szavazás közti időt: lelke még sem tudá leküzdeni ama mély benyomást, mely őt majd megfagyasztá. Egy áldozatnak lenni látszott, ki érzé a tisztelet s felelősség roppant terhét, melyet Isten vállaira akar helyezni, s ki akar előle térni. S a kényszerűség, hogy saját nevét kell kikiáltani, még inkább nevelé zavarát. Ámde engedelmeskednie kellett.

Mastai neve volt az első jegyen; aztán a másodikon, harmadikon...

A szavazatszedő már tizenhétzer kiáltotta azt ki szakadatlanul... Kezei reszkettek, s alig tudta tartani a neki nyújtott szavazatokat... Hangja még jobban remegett. — S midőn a tizenyolezadik jegyen is saját nevét látá, szeméi elhomályosodtak, egy tulvilági zavar fogta el fejét; s szava elhalt ajakán.

Pillanatnyi szünet után a könyök árja megeredt szeméből; kéré a gyülekezetet, hogy könyörölve rajta tegye más vállaira a szavazat szedés terhét.

Mastai megfeledezék róla, hogy a szavazás megszakasztása érvénytelené tette volna a választást: ámde a szent-collegium nem feledé ezt el.

„Nyugodja ki magát pillanatra, kiálták mindenfelől, csilapítsa le kedélyindulatát; mi várunk.“

Ugyanekkor több bibornok elhagyá helyét; körül csoportosultak, s őt leültették.

Mastai, még mindig hallgatag s reszketeg, nem lát, nem hall semmit, az alázat s ihlettség könnyű még folytonosan peregtek alá szeméből. A megpróbáltatás igen terhes volt: leroskadt alatta.

Néhány percnyi nyugvás után magához tért: új erőt látszott nyerni. Felkelt hivatalát folytatandó, tartatva két bibornok társától. A szavazat-felolvasás lassan ismét folyamatba lépett; az utolsó jegyen harmincz hatodsor olvasta saját nevét.

A választás szavazás utján történt, s közfölkialtással hitelesített. — A mint az utolsó jegyet felovasa, a bibornokok mint villanyütésre mindnyájan felemelkedének, s egy szózat viszhangozt a Paulina-kápolnában, s az Mastai neve volt; valamint azok, kik rá szavaztak: ugy azok is, kik szavukat töle megtagadták, meghatva a szerénység eme ritka künese, s az alázatosság azon érzete által, melylyel az angyal-szelid Mastai hivatala magasztosságában bibornok-társai megválasztását fogadta, mindnyájan egy szív- s egy lélekkel csatlakoztak e szerénység, szent választáshoz, s őt közfölkialtással megválasztott-nak nyilvánították.

Ilyen volt a záresarnok utolsó gyűlésén ek kimenete, mely Rómának fejedelmét, s az összes katolikus világnak valódi jó pásztort s oly lángolón szerető atyát adott!

Isten tehát végrehajtá munkáját alázatos szolgálójának felmagasztaltatásában.

Itt kezdődik tehát IX. Pius szentséges atyánk pápaságának magasztos kora.

Mig a bibornokok testülete önkéntes ihletett közfölkialtással erősíté meg a szavazat utján történt választást: az új pápa az oltár zsámolyához borult; az oltári szentség áhitatos imadásába mélyedve kéré a Mindenhatót, a ki hatalmas: hogy támogassa szíve gyengeségét, világosítsa meg észlehetőségét, melyet az ily nagy s borzasztó tisztelet majd egészen megzavart.

Aztán a bibornok-dékán esengetyűje jelenté a kápolna ajtajában egybegyűlt főpapoknak, hogy a pápa meg lön választva. Már a szertartó-mester belépett a szent-collegium titkárával; a szokott szertartások, melyek által a megválasztott megválasztását nyilvánosan elfogadá, szintén megkezdődtek.

Mastai még mindig az oltár előtt térdelt, elmerülve, megsemmisülve imájában. Az aldekán Macchi bibornok a szertartó-mesterrel s a főbb bibornokokkal hozzá járulva ezen ünnepélyes kérdést intézé hozzá:

„Beleegyezel-e pápává való választásodba?“

E kérdésre Mastai felemelkedék, s az ima ereje által felgyverkezve kijelenté: hogy beleegyezék.

Közli Fischer Lajos.

## M i u j s á g ?

A Szent-István-Társulat folyó hó 2-kán délután 4 óraker saját helyiségében választmányi ülést tartott. Minthogy mélt. gf. Károlyi István távol van, az elnöki tiszben működött a társulat második elnöke gróf Cziráky János ő excja. Megtiszeltelte a gyűlést jelenlétével Eger érseke, ft. Bartakovics Béla ő excja, mélt. Peitler Antal váci püspök, mélt. Léva y Sándor püspök és hétszemélynök, mélt. Huszár Ferencz alország-bíró, mélt. Ürményi József, mélt. Tallián hétszemélynök, ngos Krásonyi kir. tanácsos urak, és még számos előkelő egyházi és világi tag.

A gyűlést jeles beszéddel megnyitotta a nagyméltóságú grófelnök ur; beszédének magva abban állott, hogy ha valahá,

most kíválóan szükséges, hogy a kat. egyház érdekeinek előmozdítására a katolikusok szoroson összetartsanak; félretéve minden kicsinyes magánérdeket, összetett vállal működjenek össze a katolicismus szent érdekeinek megvédésében.

A választmány nevében az új év alkalmából ngos és fűő Szabó Imre apát és cultusministeri tanácsos ur üdvözlé a nagyérdemű grófelnököt, kinek, valamint egész főuri családjának ritka vallásossága országszerte ismeretes, s a mely kath. főuri családnak példás buzgóságát a minap is a Péterfillérek gyűjtésekor valóban szent megszegyenüléssel szemléltük. Fölkérte a tisztelt szónok a nmélt. egri érseket, m ondjon áldást e példás főuri családra, a társulatra és annak minden tagjaira.

Az elnök néhány szóval megköszönvén a szívélyes üdvözlést, szintén kérte a jelenlévőkre az érsek áldását, mire a köztszerteleti főpap a térdre borult összes tagokat megáldá.

A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után ismét igen ünnepélyes pillanat állott be.

A grófelnök emlékeztetőbe hozván a választmányi gyűlésnek, hogy a közgyűlés a fm. herceg-primás közbenjárása által hódotlati feliratot intézett ő szentségéhez, jelenté, hogy szentséges atyánktól sajátkezűleg aláírt válasz érkezett, mely a gyűlésben felolvasatván, azt a jelenlévők felállva hallgatták; s az irat olvasásának befejezése után IX. Piust lelkesen éljenzették.

Tárgyaltattott azután az encyclopoediai ügy. Egy e célra kiküldött bizottmány beadta ez iránti véleményét, mely felolvasatván, több oldalról az az ohaj nyilvánult, hogy igen czélszerű az encyclopoediát ezután kisebb mérvben folytatni; de mintán az A és B betű már két kötetben a közönség kezén forog kár volna az eddig megjelent részt egészen félretenni, s egészen újból kezdeni; hanem folytassuk ott, a hol elmaradtunk. Ha aztán az egész encyclopoedia be lesz fejezve, és a választmány szükségességnek fogja vélni, hogy az eleje vagyis a bővebb terjedelmű rész a többihez arányosítottassék, azt mindig meg fogja tehetni; ily módon legalább is két évvel előbb fog a közönség az egész encyclopoedia birtokába jutni.

Ez a nézet el is fogadtatott, és elhatároztatott, hogy a legközelebbi közgyűlés figyelmébe fog ajánlatni

Olvasatott továbbá a kiküldött bizottság jelentése a „társalgó körökről.“

A bizottmány azt véleményezte, hogy társulati körök mindenütt a vidéken is legyenek alakíthatók, a hol a tagok kivihetőknék vélik. A kezdetben indítványozott jutalomdíjak elmaradnának, hanem a jelesebb értekezések és felolvasások beküldhető kiadás végett a Szent-István-Társulatnak, mely azokat — ha kiadatnak — a társulat szabályai szerint díjazni is fogja.

A legközelebbi nagygyűlésre nézve a nm. grófelnök ur jelenté, hogy e tárgyban a fm. herceg-primásnak írt, de választ még nem kapott; mihelyt a válasz megérkezik, a nagygyűlés idejét hivatalosan ki fogja hirdetni.

Bemutatott néhány beérkezett mű.

Végül felolvasatott a pénztárnoki és ügynöki kimutatás.

Ő szentsége karácsonnapján maga mondotta a szent Péter templomában a nagymisét. Szentmise után tisztelkedtek a bibornokok, kiknek adott válaszában a szentatyá fölemlítvén, hogy ellenségeink sem értenek egyet, csupán az egyház elleni gyűlöletben, így folytatá: „Szemben ezen ellenkező véleményekkel látjuk kiemelkedni az egyház egységét, mely soha sem tűnt fel oly teljesnek és tökéletesnek, mint napjainkban, midőn a püspöki kar esodálatos összetartása az egység eme központjával azt mindenfelől fényesen előtűnteti. . . . A mi egyetértésünk legyen a boldog jövő előhírnöke és záloga. . . . Kell, hogy abban hagyva minden véleménykülönbséget, gondolatainkat szent hitünk védelmében összpontosítsuk.“ — Valóban megszjvelendő szavak.

Ő szentségének keresztneve János. Dec. 27-dikén tehát mint János napján, Kanizler tábornok és római hadügyminiszter, kinek arczképét lapunk mult száma hozta, a pápai hadsereg tisztí karát bemutatta a szentatyának. Ehhez is beszédet tartott ő szentsége, a többi között mondván: „Kétféle erő van: egy, mely rombol; a másik, mely támogatja az igazságot, a vallást és a társadalom jogait. A pápai hadsereg ezen utóbbi erőt jelképezi. . . . Ha fegyverével sujtott, sujtotta az igazságtalanságot, a tettétést, a hazugságot. . . . A pápai hadseregben egy szív, egy lélek lakik, mert csak az igazságot védelmezi, az igazság pedig száll az egységet. Kifejezem önöknek hálámat, az egész katholicismus háláját, és megáldom önöket.“

Valóban, az egész katholicismus hálára van lekötelve azon vitéz hadseregek, mely a pápát és az örökvárost megvédelmezte a forradalmárok vad rohanásai ellen.

Crivelli gróf, az új római osztrák követ dec. 31-kén ő szentsége által külön kihallgatáson fogadtatva átadta megbízó leveleit.

Ő szentsége, mint távirati uton értesülünk, a mont-roton dói főgyeházban a győzelem megörökítésére saját költségén emléket állíttat.

Azok kedvéért, a kik után a szent földet meg akarják látogatni, megjegyezzük, hogy Bécsből f. é. mártius 10-én indul el egy zarándok-társulat. Minden részvevő fizet, ha második helyen akar utazni, 430 forintot ezüstben; első helyen 500 frtot szintén ezüstben. Ezen összeget az illető lelkész bizonyítványával az utazó vallásáról ily czimmel: „General Commissariat des heiligen Landes“ Bécs (Stadt, Franciskaner Platz, Nro. 4.) legfőbb február 20-ig küldje fel. Természetes, hogy mindenkinek utilevéllel is el kell magát látnia. A ki Triestben akar a társulathoz csatlakozni, Bécsben jelenti ezt a pénz felküldésekor. Bécsből elindulnak 10-kén, Triestből 12-kén reggeli 10 órakor; mártius 28-án vonulnak be Jeruzsálembe, s april 15-én indulnak vissza.

Érdekes lesz tudni, hogy Pest városának háza 1867-ben hétmillió, 804,874 forint jövedelmet hoztak; legtöbbet hoznak a lipótvárosi házak, t. i. kétmillió, 361,781 forintot, legkevésbet a Ferencváros: 365,221 forintot. A házbér utáni adó összesen egymillió, 812,447 frt, ebből államadó: egy millió, 547,082 frt, községadó 265,365 frt.

A lapunkban is említett Schlecht Ignác pesti polgár halála által sokat vesztett a pestilipótvárosi templom, mert egy alkalommal megtekintvén a templomot, azon nyilatkozatot tette, hogy ha addig él, míg a szentély készen lesz, oda a maga költségén főoltárt készített, ha mindjárt 50,000 fba kerülne is. Azt az ígéretet is tette, hogy ha 1869-ben még él, 10,000 frton 100 mázsás harangot öntet. Mindentől most a derék polgár halála következtében elesik.

A pesti szürkenéneknél Levesosztó intézet létesült, hol naponkint 300 szegény láttatik el élelemmel.

A Veszprém közelében fekvő herendi porcellángyár tudvalegőleg világhírű edényeket állít elő. Midőn Ferenc-József ő felsége Napoleon császárnál ebédelt, az ebédnél herendi porcellántányérokat használtak.

A budai krisztinavárosban a nögyelet házába szürkenének foglak telepített; a házi kápolnát az eddigi hir szerint valószínűleg maga a fm. herceg-primás fogja megáldani.

A lapucinusok magyar-német tartományának beküldött névtára szerint van e tartományban 108 áldozár, 51 növendékpap, 66 laicus. Közölők egy püspök Indiában, neve Zuber Athanáz, hat missionárius Éjszak-Amerikában, Rómában lakik Strebitzky Alfonz. Magyarországon vannak házaik Bazin-ban, Posony-ban, Budán, Moór-ott, Eszéken, Nagy-Váradon, Tatában, Besenyőn. Jelenleg a rend provinciálisa: ft. Strebitzky Irén, lakik Bécsben.

### Adakozások.

#### Pápa ő Szentsége részére:

Miskolczon az alsóvárosi egyházban begyűlt	14	frt
A minoriták egyházában	9	frt
"	1	db arany
"	1	" tallér
"	1	" 1/2 tal.
"	8	" huszas
"	1	" scudo
A felső-zslezai plebániából beküldetett	7	frt

#### Szerkesztői mondanivalók.

Bátöny. A kérdés s folyamodvány a váci püspök ő mlgához, mint társ. elnökhöz intézendő. — F. I. Károlyfehérvár, Lucius Ferraris ama példányát valaki már átvette. — S. M. Óvár, Franciaországba még külön 3 forint póstailleték fizetendő.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lipót-utca 11. sz.) — Felelős szerkesztő: Füssy Tamás.

Pesten, 1868. Nyomatott Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdásznál (Barátok tere 7. sz.)